

Laichterova řada českých dějin

Laichterova řada českých dějin je projekt, jenž představoval **snahu o sepsání národních dějin**. Tato myšlenka byla v hlavách českých dějepisců již od smrti Františka Palackého. Palackého dílo Dějiny národa českého v Čechách a na Moravě byly dovedeny pouze do roku 1526, avšak byla snaha v nich pokračovat i nadále. Této snahy se zhostil nakladatel **Jan Laichter** a jeho vydavatelství. V roce 1905 byl představen projekt **České dějiny**, který měl za cíl zpracovat a obsáhnout české dějiny.

Jan Laichter původně zamýšlel vydat třídílné kritické zhodnocení českých dějin. Již na počátku se ovšem objevily problémy. Velkým problémem bylo složení autorského týmu. Jan Laichter oslovuje historika **Václava Novotného**, který se stává hlavním redaktorem a autorem. Novotný nabízí spolupráci dalším předním českým historikům: Bohumilu Navrátilovi, Juliusi Glücklichovi, Rudolfu Urbánkovi. To projektu se ovšem zapojil pouze **Rudolf Urbánek**. Jasně o všech spolupracovnících nebylo ani v roce 1908.

Laichter oznámil, že hodlá rozdělit projekt České dějiny na tři etapy: 1. do roku 1346, 2. mezi lety 1346 až 1627 a 3. mezi lety 1627 – 1848. Václav Novotný měl sepsat dějiny do roku 1437, na něj měl navázat Rudolf Urbánek a pokračovat do roku 1526, dobu předbělohorskou měl sepsat Bohumil Navrátil a dobu pobělohorskou Vlastimil Kybal. Bohužel, jednalo se pouze o plán.

První začal Václav Novotný, jehož první svazek, **České dějiny I. 1. Od nejstrašších dob do smrti knížete Oldřicha**, vyšel v roce 1912. Jeho druhý svazek, **České dějiny I. 2. Od Břetislava I. do Přemysla I.**, vychází v roce 1913.

V roce 1915 začíná svou práci také Rudolf Urbánek a vydává **České dějiny III. 1. Věk poděbradský** a v roce 1918 také **České dějiny III. 2. Věk poděbradský II.** Po tomto titulu se celý projekt na chvíli odmlčel, ale v roce 1928 vychází **České dějiny I. 3. Čechy královské za Přemysla I. a Václava I.** Bohužel, 14. července 1932 umírá Václav Novotný. Po jeho skonu se uvažovalo o přerušení celého projektu, k čemuž nakonec nedošlo a Novotného místo zaujal **Kamil Krofta**, jenž dokázal projekt oživit, ačkoliv se odmítl autorsky podílet na ediční řadě.

Roku 1930 vychází třetí svazek poděbradské doby **České dějiny III. 4. Věk poděbradský I.** a po více než třiceti letech vychází i čtvrtý svazek poděbradské doby **České dějiny III. 4. Věk poděbradský IV. Čechy za kralování Jiříka z Poděbrad. Léta 1460 – 1464.**

Další důležitou osobností, která se podílela na ediční řadě Českých dějin, byl **Josef Šusta**. Ten sepsal dějiny od soumraku Přemyslovců až do roku 1355. České dějiny II. 6. Čechy v době Husově 1378 – 1415 poté sepsal **František Michálek Bartoš**.

Na začátku roku 1946 umírá Jan Laichter a jeho projekt přebírá syn František. Situace se velmi zhoršila po nástupu komunistů v únoru 1948. Někteří autoři odešli do exilu, nebo byli uvězněni. Dále se změnil oficiální výklad českých dějin a poslední ranou bylo rozprášení soukromých nakladatelství.

Celkově se dá říci, že Laichterův projekt České dějiny je jeden z nejnáročnějších nakladatelských projektů vůbec. Velký obdiv proto zaslouží jak Jan a František Laichterovi, ale i všichni, co se na tomto velkolepém projektu podíleli.

Vydané svazky Českých dějin:

České dějiny I. 1. Od nejstarších dob do smrti knížete Oldřicha.	Praha 1912
České dějiny I. 2. Od Břetislava I. do Přemysla I.	Praha 1913
České dějiny I. 3. Čechy královské za Přemysla I. a Václava I.	Praha 1928
České dějiny I. 4. Rozmach české moci a Přemysla Otakara II.	Praha 1937
České dějiny II. 1. Soumrak Přemyslovců a jejich dědictví.	Praha 1935
České dějiny II. 2. Král cizinec.	Praha 1939
České dějiny II. 3. Karel IV. Otec a syn 1333 – 1346.	Praha 1946
České dějiny II. 4. Karel IV. Za císařskou korunou 1346 – 1355.	Praha 1948
České dějiny II. 6. Čechy v době Husově 1378 – 1415.	Praha 1947
České dějiny III. 1. Věk poděbradský I.	Praha 1915
České dějiny III. 2. Věk poděbradský II.	Praha 1918
České dějiny III. 3. Věk poděbradský III.	Praha 1930
České dějiny III. 4. Věk poděbradský IV. Čechy za kralování Jiříka z Poděbrad. Léta 1460 – 1464.	Praha 1962

Doporučená:

Kutnar, František - Marek, Jaroslav, Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví, Praha 2009.

Lach Jiří, Laichterovo nakladatelství a projekt České dějiny, Olomouc 2008.